

MANIFESTA 15 Barcelona 2024

Annex 1: Seus

Antiga seu de l'editorial Gustavo Gili ©
Manifesta 15 Barcelona / Inti Gajardo

Barcelona: Gustavo Gili

L'antiga editorial Gustavo Gili és actualment la seu de Manifesta 15 Barcelona i es troba al barri de l'Esquerra de l'Eixample.

L'edifici, un exemple notable de l'arquitectura catalana dels anys cinquanta, va ser dissenyat pels arquitectes Joaquim Gili i Francesc Bassó, membres del Grup R. L'editorial Gustavo Gili és coneguda per ser la primera a publicar autors en el camp de la cultura visual, com ara John Berger, Milton Glaser, Rem Koolhaas, Bruno Munari, Joan Fontcuberta i Ellen Lupton, en castellà.

Aquesta obra arquitectònica, que segueix l'estil racionalista (un moviment que combina harmònicament disseny i funcionalitat), va ser guardonada amb el Premi FAD d'Arquitectura l'any 1961. Emprat com a editorial fins al 2016, l'edifici es caracteritza per l'ús d'estructures definides per la simetria i la geometria amb poca ornamentació.

Les instal·lacions es mantenen pràcticament intactes i, en aquests moments, s'estan duent a terme un ampli ventall d'esdeveniments prebiennals organitzats per Manifesta 15 Barcelona. Representa un punt molt estratègic de la ciutat per a la biennal nòmada europea i serà el nucli de la programació.

CLÚSTER I:

Imaginant futurs

Tres Xemeneies ©
Manifesta 15 Barcelona / Eva Carasol

Tres Xemeneies ©
Manifesta 15 Barcelona / Víctor Gill

Sant Adrià de Besòs: Les Tres Xemeneies

Les Tres Xemeneies són un punt de referència sorprenent del paisatge costaner de Barcelona. Construïdes als anys 70 i ubicades a la riba esquerra del riu Besòs, van ser utilitzades com a central tèrmica fins a l'any del seu tancament, el 2011, i fins avui romanen en desús. Aquestes xemeneies representen un monument per a les persones que les van construir, així com un símbol del passat industrial recent.

Les Tres Xemeneies seran sotmeses a les obres necessàries per reobrir aquesta icona tan inconfusible de Barcelona als visitants de Manifesta 15 per primera vegada en la seva història. Aquesta ubicació serà un dels principals escenaris de Manifesta 15 amb presentacions tant a l'interior de l'antiga sala de turbines com a l'exterior i al seu voltant.

Santa Coloma de Gramenet: Riu Besòs

El riu Besòs, un dels dos rius principals que flanqueja la ciutat de Barcelona, es va contaminar considerablement a causa dels residus urbans i industrials al llarg de la dècada dels vuitanta. Durant aquest temps, la perifèria de Barcelona va ser testimoni d'una profunda urbanització, lligada al creixement demogràfic que es va produir des dels anys cinquanta fins als vuitanta, arran de la industrialització de Catalunya.

Amb una història marcada per la destrucció ecològica i la contaminació, el riu Besòs s'està transformant actualment en un parc que està sota protecció mediambiental. Sota el títol de "BesArt", aquest projecte local convertirà el riu en el "museu d'art urbà més gran del món", que abasta més de 18 km des del Vallès fins al Mediterrani. Aquesta regeneració d'un espai públic en un museu a l'aire lliure coincideix amb l'objectiu de Manifesta 15 Barcelona de donar vida al riu mitjançant intervencions artístiques i culturals.

Riu Besòs ©
Manifesta 15 Barcelona / Eva Carasol

M|A|C Presó ©
Manifesta 15 Barcelona

Mataró: M|A|C Presó

La presó de Mataró (Elies Rogent, 1863) és una construcció de gran rellevància en la història de l'arquitectura penitenciària perquè constitueix el primer exemple del model panòptic a Espanya. Cal remarcar que va acollir una gran quantitat de presos polítics a l'Espanya franquista i va romandre en ús fins al 1967.

Des de l'inici de l'any 2022, l'edifici acull Mataró Art Contemporani (M|A|C), el centre d'art contemporani de la ciutat. Ha estat transformat des d'un antic centre de repressió fins a un indret de llibertat cultural, és a dir, un punt de partida ideal per a un dels objectius de Manifesta 15 Barcelona: activar nous espais culturals vinculats a la història social catalana.

CLÚSTER II:
**Cuidar i
ser cuidats**

Monestir de Sant Cugat ©
Ajuntament de Sant Cugat /Mané Espinosa

Monestir de Sant Cugat ©
Ajuntament de Sant Cugat /Mané Espinosa

Sant Cugat del Vallès: **Monestir de Sant Cugat**

El Monestir de Sant Cugat és una abadia benedictina que va ser fundada al segle IX. Finalitzat al segle XIV, és un dels monestirs més significatius de la regió, i hi inclou elements romànics, gòtics, renaixentistes i barrocs. Va erigir-se com un epicentre de poder i cultura al segle XI, una època en què els monjos vivien seguint l'estil de vida benedictí alhora que gestionaven extenses propietats a la zona.

La seva característica més destacada és el claustre romànic, que data del segle XII i que acull el Museu de Sant Cugat. Amb una longitud de més de 30 metres, presenta una planta quadrada amb arcs de mig punt sostinguts per parells de columnes que presenten capitells curiosament decorats.

Situat a la porta de la Serra de Collserola, l'espiritualitat del Monestir de Sant Cugat reflecteix el tema de Manifesta 15 de "Cuidar i ser cuidats"; és a dir, la importància de cuidar-nos a nosaltres mateixos, els uns als altres i el medi natural.

Sabadell: Vapor Buxeda Vell

Vapor Buxeda Vell és una antiga fàbrica tèxtil construïda l'any 1852 i fundada pels germans Buxeda a Sabadell. Sabadell va ser una de les pioneres de la revolució industrial a Catalunya, tot convertint-se en la ciutat tèxtil més important d'Espanya.

Conegut habitualment com a Can Buxeda, aquesta manufactura del segle XIX és tot un símbol del patrimoni industrial de la ciutat. Va ser el primer establiment industrial de Sabadell que va produir il·luminació elèctrica amb la seva màquina de vapor, que a dia d'avui encara es conserva. Actualment, l'antiga fàbrica és un punt patrimonial visitable.

Vapor Buxeda Vell ©
Manifesta 15 Barcelona /
Juanma Peláez, Ajuntament de Sabadell

La Seu d'Ègara ©
Manifesta 15 Barcelona

Terrassa: La Seu d'Ègara

El conjunt episcopal d'Ègara comprèn les esglésies de Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria, i des del segle V va ser la seu del Bisbat d'Ègara, que va marcar l'inici de la seva època daurada. És una fita fonamental per entendre les transferències culturals històriques que es van produir entre els segles V i VI al territori. La pervivència d'elements artístics, arquitectònics i arqueològics del segle VI al VIII, juntament amb la decoració pictòrica (dels pocs exemples conservats de l'antiguitat tardana), fan d'aquest conjunt un testimoni excepcional de la cultura artística del segle VI.

Granollers: **Roca Umbert. Fàbrica de les Arts**

La Fàbrica Roca Umbert és una antiga fàbrica tèxtil que ha estat transformada en un centre d'art i cultura. Els seus orígens es remunten a l'any 1904, quan es van instal·lar els primers telers. Encarregada per Josep Umbert, l'empresa va créixer precipitadament en el context de la industrialització i la ràpida consolidació del sector tèxtil català.

Roca Umbert compta amb dues naus dedicades a la recerca i producció artística contemporània: l'Espai d'Arts, dedicat a les arts visuals i de la imatge, i el Centre d'Arts en Moviment. Un altre dels elements destacats de la fàbrica és la Tèrmica, un espai construït als anys cinquanta que generava subministrament elèctric directe per evitar interrupcions de producció provocades pels constants talls de llum, i que aquest desembre de 2023 s'inaugura com a espai museïtzat.

La Fàbrica Roca Umbert ha estat renovada com a emblema del passat industrial de Granollers i convertida en l'anomenada Fàbrica de les Arts. Es tracta d'un espai cultural en constant transformació i al servei dels processos creatius i de la formació artística de la ciutadania.

Roca Umbert. Fàbrica de les Arts ©
Manifesta 15 Barcelona

CLÚSTER III:

Equilibrant conflictos

Casa Gomis ©
Manifesta 15 Barcelona / Nomad Studio

El Prat de Llobregat: Casa Gomis

La Casa Gomis, també coneguda com a La Ricarda, és una casa familiar situada en un entorn natural protegit que es troba al costat de l'aeroport Josep Tarradellas de Barcelona-El Prat. Es va construir l'any 1963 pel reconegut arquitecte Antoni Bonet, en estreta col·laboració amb els seus propietaris. La casa segueix els principis de l'arquitectura racionalista i ha estat declarada Bé Cultural d'Interès Nacional des del 2021.

Ricardo Gomis va ser membre dels grups ADLAN (Amics de l'Art Nou) i CLUB49, un col·lectiu d'artistes i intel·lectuals entre els quals hi havia John Cage, Merce Cunningham, Antoni Tàpies, Joan Miró i Joan Brossa. CLUB49 es va fundar amb la intenció de recuperar l'avantguarda artística nascuda durant la II República i interrompuda bruscament per la posterior Guerra Civil espanyola. Davant la manca de suport i espai públic, Gomis va oferir la seva casa com a un lloc de trobada per a l'experimentació artística, que va esdevenir un refugi de l'art català durant els últims 15 anys del franquisme.

La Casa Gomis es troba immersa en una gran parcel·la davant l'estany de la Ricarda i el mar Mediterrani, envoltada d'una pineda. Vinculada al tema d' "Equilibrant conflictos", la Casa Gomis i els seus voltants estan subjectes al diàleg permanent sobre l'expansió de l'activitat econòmica i la protecció del medi natural.

L'Hospitalet de Llobregat: Can Trinxet

Can Trinxet és un dels vestigis, avui patrimoni industrial de la ciutat, que queden de l'important arrelament que va tenir la indústria tèxtil a L'Hospitalet. L'Hospitalet és la segona ciutat més poblada de Catalunya, on una gran part de treballadors espanyols van emigrar al llarg del segle XX per cercar feina.

La fàbrica es va començar a construir el 1900, molt a prop del Canal de la Infanta, al barri de Santa Eulàlia. La fàbrica de filats i teixits de cotó, coneguda com a Avel·lí Trinxet i Fills, va ser una de les més grans de la ciutat, i va arribar a donar feina a prop de 1.500 dones.

El 1918, en un moment de gran creixement en què la indústria tèxtil va ser la primera força socioeconòmica tant a Catalunya com a Espanya, els Trinxet van adquirir la filatura de cotó de Miquel Gras, situada just al costat de les naus Trinxet i especialitzada en la fabricació de llençols i panes. Com moltes altres fàbriques, Can Trinxet fou col·lectivitzada durant la Guerra Civil. Als anys seixanta i setanta, la fàbrica va seguir creixent, però, com la resta d'indústries tèxtils del territori, entrà en decadència fins a la seva desaparició. Les úniques dues naus que avui formen part del conjunt de Can Trinxet ens recorden el fort vincle que la ciutat ha tingut amb el passat industrial a Catalunya.

Can Trinxet ©
Manifesta 15 Barcelona

Notes pels editors:

Manifesta 15 Barcelona 2024 és coincidint amb l'Ajuntament de Barcelona i la International Foundation Manifesta.

Manifesta 15 Barcelona compta, també, amb el suport financer de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona.

Sobre Manifesta 15:
manifesta15.org/About

Press Kit:
[Clica en aquest enllaç](#)

Pròxima edició Manifesta:
Manifesta 15 Barcelona del 8 de setembre fins al 24 de novembre de 2024

Pròximes ciutats amfitriones Manifesta:
Manifesta 16 Ruhr Area 2026

Enllaços de xarxes:

[Instagram](#)
[Facebook](#)
[YouTube](#)
[Twitter](#)
[LinkedIn](#)

Contactes de premsa:

Per premsa nacional, contacte:
Judit Alonso
juditalonso@manifesta.org

Diana Jové
dianajove@manifesta.org

Per premsa internacional, contacte:
Pickles PR: Enrichetta Cardinale
enrichetta@picklespr.com

Per premsa alemanya, contacte:
Kathrin Luz:
kl@neumann-luz.de

Per premsa francesa, contacte:
Nadia Fatnassi:
nadia@closeencounters.fr